Liikenne- ja viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus

Dnro TRAFICOM/499794/03.03.01/2023
12.9.2023

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi sääntelyksi (Artificial Intelligence Act) - U 28/2021 vp - UJ 22/2023 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta lausuntoa valtioneuvoston jatkokirjelmästä (UJ 22/2023 vp) eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi sääntelyksi (Artificial Intelligence Act). Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausunnossaan seuraavaa:

Liikenne- ja viestintävirasto tukee jatkokirjelmässä esitettyjä huomioita ja valtioneuvoston kantaa. Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että valtioneuvoston kannassa korostetaan neuvotteluiden edistämistä parlamentin kanssa mahdollisimman pitkälle neuvoston yleisnäkemykseen perustuen. Tämän osalta liikenne- ja viestintävirasto korostaa muun muassa kansallisen liikkumavaran säilyttämistä toimivaltaisten viranomaisten määrittelyn osalta. Kansallisten viranomaisten tehtävien järjestämisessä tulisi jatkossakin huomioida jäsenvaltioiden viranomaisten nykyiset tehtävät ja hallinnolliset rakenteet.

Liikenne- ja viestintävirasto korostaa sääntelyehdotukseen liittyviä mahdollisia resurssitarpeita erityisesti testaus- ja arviointitoimintaan sekä markkinavalvontaan liittyen. Uuden asetuksen myötä EU:n alueelle muodostuisi mahdollisesti kymmeniä tuhansia korkean riskin tekoälyjärjestelmiä, joiden toimintoja ja ominaisuuksia muokataan jopa viikoittain. Näin ollen itse tekoälyjärjestelmät sekä niitä koskevat jatkuvat muutokset voisivat aiheuttaa merkittäviä resurssitarpeita testaus- ja arviointitoimintaan. Liikenne- ja viestintävirasto korostaa, että ehdotuksen korkean riskin tekoälyä koskevassa soveltamisalassa tulisikin tarkemmin huomioida tekoälyn rinnalla toimivat muut riski- ja turvallisuuskontrollit, jotta varsin arkisista prosessien tehostamista tai ihmisen päätöksentekoa tukevista sovelluksista ei syntyisi ehdotuksen mukaista testausta ja arviointia vaativaa korkean riskin tekoälyratkaisua.

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa vielä yleisesti, että Suomessa ja Euroopassa kehitetään sekä langatonta viestintäteknologiaa että niitä hyödyntäviä sovelluksia, joissa tekoäly on tulevaisuudessa tärkeä mahdollistaja. Asetus ei saisi tarpeettomasti rajoittaa eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä globaaleilla markkinoilla, jossa tekoäly on nouseva teknologia. Tekoälyä tulisi yksityisyyden suojaa vaarantamatta pystyä kehittämään ja hyödyntämään sekä yleisen turvallisuuden tilannetietoisuuteen liittyvissä sovelluksissa että tieto- ja tietoliikenneinfrastruktuurin käytön optimoinnissa.

Lopuksi Liikenne- ja viestintävirasto haluaa korostaa, että jatkokirjelmässä esitetyn kannan mukaisesti on erityisen tärkeää, että asetuksen käytännön soveltamiselle varmistetaan riittävä siirtymäaika.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom